

Statenmededeling

Onderwerp

Faunabeheer Noord-Brabant; overzicht ontwikkelingen

Datum

13 juni 2017

Documentnummer

GS: 4194636

PS: 4201600

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De ontwikkelingen met betrekking tot wet- en regelgeving, beleid en uitvoering van het faunabeheer in Noord-Brabant.

Aanleiding

Het faunabeheer heeft het afgelopen jaar sterk in de 'etalage' gestaan. Enerzijds ingegeven door praktijkcasussen (wilde zwijnen, ganzen, knobbelzwanen), anderzijds door wijzigingen in wet- en regelgeving. Dat in deze periode ook het provinciale beleid (Nota Flora- en faunawet; gewogen belangen) en het faunabeheerplan van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Brabant (FBE) aan evaluatie en vernieuwing toe was, heeft de turbulentie verder opgevoerd, maar was ook de kans om wet- en regelgeving, beleid en uitvoering goed op elkaar af te stemmen.

In goed overleg met de FBE en de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), maar ook met de begin dit jaar geformeerde Statenwerkgroep faunabeheer, zijn nu alle noodzakelijke besluiten genomen om uitvoering te kunnen geven aan een afgewogen faunabeheer binnen de provincie Noord-Brabant.

Zoals eerder toegezegd in onze [Statenmededeling Evaluatie Beleidsnota Flora- en fauna - Gewogen belangen](#) van 12 december 2016, informeren wij u middels deze statenmededeling over de verschillende besluiten.

Bevoegdheid

Op basis van de Wet natuurbescherming (artikel 3.12 lid 9) zijn Provinciale Staten bevoegd om bij verordening regels te stellen waaraan de in hun provincie werkzame faunabeheereenheden en de door de faunabeheereenheid vastgestelde faunabeheerplannen moeten voldoen. In de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant is hier door PS gevolg aan gegeven.

Op basis van de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant (artikel 4.3 lid

3 en lid 5a) zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om instemming te verlenen aan de bestuurssamenstelling en het bestuursreglement van de FBE.

Op basis van de Wet natuurbescherming (artikel 3.12 lid 7) zijn Gedeputeerde Staten bevoegd goedkeuring te verlenen het faunabeheerplan.

Datum

13 juni 2017

Documentnummer

GS: 4194636

PS: 4201600

Kernboodschap

- 1. Het nieuwe provinciale faunabeleid is vastgelegd in de Nota faunabeheer en de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant.*

Op 18 april hebben GS de [Nota faunabeheer Noord-Brabant](#) en de [Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant](#) vastgesteld.

GS hanteren het algemeen beleidsuitgangspunt dat inheemse diersoorten beschermd moeten worden. Hierbij wordt ook de intrinsieke waarde van het dier alsook de samenhang binnen een ecosysteem erkend. Afwijken van de verboden als opgenomen in de Wet natuurbescherming is alleen aan de orde als er geen andere bevredigende oplossing bestaat en dit noodzakelijk is op grond van één of meer wettelijk geformuleerde belangen.

De Nota faunabeheer zelf geeft de algemene beschrijving (toelichting) van het uitvoeringsbeleid zoals de provincie dat voorstaat en heeft daarmee het karakter van een uitvoeringsprogramma en een toelichting op de gewijzigde Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant.

De afwegingskaders van de belangrijkste soorten zijn als bijlage toegevoegd aan de gewijzigde Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant. Ook het beleid met betrekking tot de sluiting van de jacht bij extreme weersomstandigheden is nu in de beleidsregel opgenomen.

- 2. Met de nieuwe bestuurssamenstelling, de statutenwijziging en het nieuwe bestuursreglement voldoet de FBE aan de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant.*

Op 13 juni hebben GS ingestemd met de nieuwe bestuurssamenstelling en het nieuwe bestuursreglement van de FBE. Met de benoeming van 3 nieuwe leden vanuit maatschappelijke organisaties wordt ruimschoots tegemoet gekomen aan de wens van Provinciale Staten om "te komen tot een evenwichtige samenstelling van het bestuur, waarin minimaal twee organisaties primair tot doel hebben de belangen van de intrinsieke waarde van flora en fauna te dienen" zoals verwoord in [Motie M9 Evenwichtige maatschappelijke samenstelling bestuur](#).

De volledige samenstelling van het FBE bestuur is nu als volgt:

- de heer Yvo Kortmann – onafhankelijk voorzitter
- mevrouw Jeannette van de Ven – Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO)
- de heer Chris Segeren – Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging (KNJV)

- de heer Tonny Clement – Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer (NOJG)
- mevrouw Frieda Hof – Federatie Particulier Grondbezit (FPG)
- de heer Ernst-Jan van Haften – namens Natuurmonumenten en Brabants Landschap
- de heer Marc de Wit – Staatsbosbeheer
- de heer Rini Smits – Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied (SBNL)
- mevrouw Janneke van Kessel – Dierenbescherming
- de heer Fred Panjer – Brabantse Milieufederatie (BMF)

Datum

13 juni 2017

Documentnummer

GS: 4194636

PS: 4201600

Als provinciaal adviseur hebben wij de heer Arno Teunissen (technisch manager programma Natuur) benoemd.

De gewijzigde statuten en het bestuursreglement bevatten:

- 1) een beschrijving van de procedure voor benoeming van:
 - a) de onafhankelijk voorzitter
 - b) de bestuursleden
- 2) de zittingsperiode van de bestuursleden en de onafhankelijke voorzitter
- 3) een beschrijving van de wijze waarop het bestuur haar maatschappelijke verantwoordelijkheid in transparantie vormgeeft.

Hiermee voldoen de stukken aan de vereisten zoals opgenomen in de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Zowel de gewijzigde statuten als het bestuursreglement staan op de site: [faunabeheereenheid Noord-Brabant](#).

3. *Het nieuwe faunabeheerplan 2017-2023 voldoet aan de eisen zoals gesteld in de Wet natuurbescherming en de Verordening natuurbescherming en past binnen de kaders van het provinciale faunabeleid.*

Het faunabeheerplan voldoet aan de door de provincie gestelde kaders met uitzondering van de genoemde maatregelen bij het voorgestelde ontheffingsverzoek schadebestrijding wild zwijn. Aan dit onderdeel wordt goedkeuring onthouden, in die zin dat in de ontheffing voor gebieden met een vastgesteld gebiedsplan alleen sprake kan zijn van de in de Beleidsregel natuurbescherming opgenomen middelen en methoden. Dus alleen gebruikmaking van de 1 op 1 drukjachtmethode zonder hond en gebruik van maximaal 5 vangkooien.

Zoals de FBE zelf al heeft aangegeven, liggen er nog verbetermogelijkheden op het onderdeel monitoring, analyse en evaluatie. Ten aanzien van het ree vinden er op dit moment ontwikkelingen plaats die invloed hebben op de manier waarop over het populatiebeheer van het ree gedacht wordt. Dit vraagt mogelijk om een aanpassing. Ook het ganzengebiedsplan vraagt nog om regionale uitwerkingen. De FBE heeft op deze punten echter passende acties geformuleerd waardoor deze verbeterslag ook daadwerkelijk gestalte zal krijgen. Zo worden er voor de doorontwikkeling van monitoring en evaluatie (werk)bijeenkomsten georganiseerd en wordt een werkgroep ingesteld om het

populatiebeheer van het ree voor juli 2019 te evalueren en op basis van nieuwe inzichten uit te werken.

Het door de FBE opgestelde ganzengebiedsplan vormt de basis voor de in het faunabeheerplan opgenomen beheermaatregelen. Het is (te) moeilijk gebleken om op provinciale schaal tot heel concrete maatregelen te komen. Wel is zorgvuldig gekeken naar de in te zetten middelen en methoden. Ook is de provincie ingedeeld in een schadepreventie- en een schaderegulatiezone. Alleen binnen de schaderegulatiezone zal sprake zijn van populatiereducerende maatregelen bij de grauwe gans. De uitwerking van het plan in regionale gebiedsafspraken is momenteel in ontwikkeling. De FBE houdt jaarlijks de ontwikkeling bij van populatieomvang, schadeontwikkeling en de uitgevoerde maatregelen en neemt daarmee steviger de regie. De provincie faciliteert deze regie door het, zo nodig, afgeven van een jaarlijks (afschot-)quotum in de ontheffing.

Ook voor andere soorten is, naar aanleiding van het nieuwe beleid, opnieuw goed gekeken welke beheermaatregelen nu noodzakelijk zijn. Dit betekent bijvoorbeeld voor de fazant en de roek dat er geen ontheffingen meer zullen worden aangevraagd voor schadebestrijding. Bestrijding van schade door knobbelganzen zal alleen nog plaatsvinden via een incidentele ontheffing.

Zowel het faunabeheerplan als het ganzengebiedsplan staan op de site: [faunabeheereenheid Noord-Brabant](#).

Consequenties

1. Het faunabeleid is geactualiseerd

Met de evaluatie en herziening van het voorgaande beleid is het nieuwe beleid geactualiseerd en waar nodig voor sommige soorten substantieel bijgesteld.

2. Maatschappelijke transparantie van het faunabeheer neemt toe

Met de evenwichtige verbreding van het FBE-bestuur en de nieuwe werkwijze die zij hebben vastgelegd in het bestuursreglement en faunabeheerplan wordt de maatschappelijke transparantie zichtbaar verbeterd. Verwacht mag worden dat daarmee ook het maatschappelijk draagvlak voor het te voeren faunabeheer toeneemt.

3. De continuïteit in beheer en schadebestrijding is geborgd

Met het vaststellen van het faunabeheerplan kan het faunabeheer per 1 juli aanstaande worden voortgezet waarmee de risico's voor schades aan landbouw, verkeer en andere belangen kunnen worden beperkt.

Europese en internationale zaken

Het vastgestelde beleid en daarmee het vastgestelde faunabeheerplan voldoen aan de internationale verdragen en richtlijnen.

Datum

13 juni 2017

Documentnummer

GS: 4194636

PS: 4201600

Communicatie

Bij de opstelling van zowel het faunabeheerplan als het ganzengebiedsplan is door de FBE een brede begeleidingscommissie ingesteld. De Nota faunabeheer en faunabeheerplan zijn ter consultatie voorgelegd aan alle Brabantse Wildbeheereenheden en andere relevante (maatschappelijke) organisaties. Ook de ingestelde statenwerkgroep heeft een duidelijke rol gespeeld en is ook betrokken bij de opstelling van een zogenaamde 'Longread faunabeheer' zoals die nu in voorbereiding is. Deze longread zal voor het einde van de maand geplaatst worden op onze Brabantsite en is bedoeld om ook voor het grotere publiek te verhelderen wat de rol van de provincie is en wat de Wet natuurbescherming in het algemeen, en faunabeheer in het bijzonder, nu behelst.

Datum

13 juni 2017

Documentnummer

GS: 4194636

PS: 4201600

Vervolg

Met de vaststelling van het nieuwe beleid en een nieuwe faunabeheerplan door een breed en evenwichtig samengesteld bestuur is een belangrijke mijlpaal bereikt. De FBE kan daarmee nu ontheffingen aanvragen en daarmee het vernieuwde faunabeheer voortzetten, aansluitend aan de dan aflopende huidige ontheffingen.

Naast de eerder in deze statenmededeling genoemde ontwikkelpunten in het faunabeheer liggen er ook nog uitdagingen in het te voeren faunaschadebeleid en het exotenbeleid. Wij voorzien u daarover eind 2017 nader te kunnen informeren.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: de heer H.J. van Herk, (073) 681 29 61, hvherk@brabant.nl,
Cluster Natuur, Water en Milieu / Programma Natuur.

Opdrachtnemer: de heer M.H.M. Mols, (073) 681 27 15, mmols@brabant.nl,
Cluster Natuur, Water en Milieu / Programma Natuur.